

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1790/2530

นางสง งามสง่าผู้ร้อง นางเจียร ภวภูตานนท์ กับพวกผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1713, ป.วิ.พ. มาตรา 55, ป.พ.พ. มาตรา 1656, ป.พ.พ. มาตรา 1657, ป.พ.พ. มาตรา 1658, ป.พ.พ. มาตรา 1663, ป.พ.พ. มาตรา 1667, ป.พ.พ. มาตรา 25, ป.พ.พ. มาตรา 130, ป.พ.พ. มาตรา 1654

ย่อ / หลักกฎหมาย

การทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองซึ่งทำขึ้นโดยทางราชการแม้จะจัดทำในโรงพยาบาลก็ไม่จำเป็นต้องให้แพทย์รับรอง เพราะการจะพิจารณาว่าผู้ทำพินัยกรรมมีสติสัมปชัญญะดีหรือไม่ นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้ทำพินัยกรรมย่อมมีความรู้ความสามารถพอที่จะพิจารณาได้คำร้องขอตั้งผู้จัดการมรดกแม้มิได้ระบุเหตุขัดข้องในการจัดการมรดกไว้ แต่ได้ระบุว่าผู้ร้องเป็นผู้มีส่วนได้เสีย และได้แนบสำเนาสูติบัตรของผู้รับพินัยกรรมมาให้เห็นว่าเป็นผู้เยาว์ ก็ถือว่าเป็นคำร้องที่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องได้ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1713(1) และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55.(ที่มา-สงเสริม)

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายตามที่ยุติได้ทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง กำหนดไว้ผู้คัดค้านทั้งสองคัดค้านว่า คำร้องของผู้ร้องไม่ระบุเหตุขัดข้องในการจัดการมรดก จึงเป็นคำร้องที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 พินัยกรรมทำคำร้องเป็นพินัยกรรมที่ทำขึ้นขณะที่ผู้ทำพินัยกรรมไร้สติสัมปชัญญะ จึงเป็นโมฆะ ขอให้ยกคำร้องและแต่งตั้งผู้คัดค้านทั้งสองร่วมกันเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายศาลชั้นต้นเห็นว่าผู้คัดค้านไม่มีส่วนได้เสียในกองมรดก ให้ยกคำร้องของผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาลบให้ยกคำสั่งศาลชั้นต้น ให้รับคำร้องของผู้คัดค้านทั้งสองไว้ดำเนินการต่อไปศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาตั้งนางสง งามสง่า ผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของนายสุบิน ภวภูตานนท์ ผู้วายชนม์ผู้คัดค้านทั้งสองอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนผู้คัดค้านทั้งสองฎีกาในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ความปรากฏต่อศาลฎีกาว่าผู้คัดค้านที่ 1 ถึงแก่กรรม เนื่องจากสิทธิในการร้องขอตั้งและคัดค้านการขอตั้งผู้จัดการมรดกเป็นสิทธิเฉพาะตัว จึงให้จำหน่ายคดีเฉพาะผู้คัดค้านที่ 1 เสียจากสารบบความศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...พิเคราะห์แล้ว ปัญหาว่า พินัยกรรมตามเอกสารหมายเลข 5 สมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่ เห็นว่าพินัยกรรมดังกล่าวเป็นพินัยกรรมเอกสารฝ่ายเมือง ทำขึ้นโดยทางราชการ นายปิฎก สอนถมปลัดอำเภอผู้รับมอบอำนาจจากนายอำเภอ และนายเศรษฐสุรงค์ ดิเรกศรีพนักงานเจ้าหน้าที่ของอำเภอผู้เขียนพินัยกรรม เบิกความในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 283/2524 ของศาลชั้นต้นว่าขณะทำพินัยกรรม นายสุบินมีสุขภาพและสติสัมปชัญญะดีได้ลงชื่อในพินัยกรรมต่อหน้าพยาน ข้ออ้างของผู้คัดค้านว่าพินัยกรรมไม่สมบูรณ์ เพราะลายมือของผู้ทำพินัยกรรมไม่ใช่ลายมือของนายสุบินเป็นแต่เพียงความเข้าใจหรือสงสัยเท่านั้นไม่มีพยานคนใดยืนยันว่าไม่ใช่การที่พยานอ้างว่าไม่เหมือนกับลายมือนายสุบินที่ลงชื่อไว้ในครั้งก่อน ๆ ก็ไม่ใช่ข้อยืนยันว่าเป็นลายมือปลอม เพราะขณะทำพินัยกรรมนายสุบินกำลังป่วย อาจเป็นผลทำให้ลายมือเปลี่ยนแปลงได้ แม้พินัยกรรมดังกล่าวกระทำที่โรงพยาบาลก็ไม่จำเป็นต้องให้นายแพทย์

รับรอง เพราะการที่จะพิจารณาว่าผู้ทำพินัยกรรมมีสติสัมปชัญญะดีหรือไม่ นายอำเภอหรือ ปลัดอำเภอย่อมมีความรู้หรือความสามารถที่จะพิจารณาได้ จึงฟังได้ว่าพินัยกรรมตามเอกสาร หมาย จ.5 เป็นพินัยกรรมที่สมบูรณ์ตามกฎหมายปัญหา คำร้องของผู้ร้องขอด้วยกฎหมาย หรือไม่และผู้ร้องหรือผู้คัดค้านที่ 2 ถึงที่ 4 สมควรเป็นผู้จัดการมรดก ตามคำร้องของผู้ร้องระบุว่าผู้ ร้องเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ส่วนผู้รับพินัยกรรมแม้จะไม่ระบุว่าเป็นผู้เยาว์ แต่ทำคำร้องได้แนบสำเนา สูติบัตรไว้ด้วย เห็นได้ชัดว่าผู้รับพินัยกรรมเป็นผู้เยาว์ แม้ในคำร้องไม่ระบุเหตุขัดข้องในการจัดการ มรดกไว้ด้วย ก็เป็นคำร้องที่ขอด้วยกฎหมาย ผู้ร้องที่อำนาจยื่นคำร้องได้ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1713(1) และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 เมื่อพินัยกรรมดังกล่าวกำหนดให้ผู้ร้องซึ่งเป็นมารดาของผู้รับพินัยกรรมที่เป็นผู้เยาว์เป็น ผู้จัดการมรดกไว้แล้ว และผู้ร้องไม่ต้องห้ามมิให้เป็นผู้จัดการมรดกจึงเป็นผู้สมควรเป็น ผู้จัดการมรดกยิ่งกว่าผู้คัดค้าน" ดังนั้น ปัญหาที่ว่าทรัพย์สืบตามโฉนดที่ดินตามเอกสารหมาย จ.6, จ.7 และ ส.ค.1 เอกสารหมาย จ.8 ผู้คัดค้านมีส่วนเป็นเจ้าของร่วมอยู่ด้วยหรือไม่ ไม่จำเป็นต้อง วินิจฉัยอีก ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาดังผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกชอบแล้ว ศาลฎีกาเห็นพ้อง ด้วย"พิพากษายืน.

องค์คณะ

สอง สุขะปุณณพันธ์ · เสนอ ศรีนิยม · ยรรยง อิทธิพงษ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1790/2530>